

8. Россия и глобальные вызовы интеграции [Электронный ресурс] / Гайдаровский форум. – Часть 4. – Режим доступа : <https://www.youtube.com/watch?v=B2Wv46iqZwA>.
9. Офіційний сайт Евростату. – Режим доступа : <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home/>.
10. Лакутин С. Пенсионная система Швейцарии [Электронный ресурс] / С. Лакутин. – Наша газета, 2012. – Режим доступа : <http://www.nashagazeta.ch/news/13842>.
11. Україна: через десять років після Мадриду (стан реалізації Мадридського міжнародного плану дій з питань старіння в Україні у 2007-2012 рр.) / Заг. ред. Крентовська О.П., Вороненко О.Ю. / Міносоцполітики, Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, Фонд ООН в галузі народонаселення. – К., 2012. – 130 с.
12. Ткаченко Л. Динаміка та диференціація розмірів пенсій / Л. Ткаченко // Вісник Пенсійного фонду України. – 2011. – № 4. – С. 12-13.

Похилько С. В.

Сумський державний університет

ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ ПЕНСИОННОЙ РЕФОРМЫ НА ПУТИ УКРАИНЫ К ЕВРОИНТЕГРАЦИИ

Резюме

Анализируется состояние функционирования и реформирования пенсионной системы в Украине. Определены проблемы по направлениям реформирования. Предлагаются пути их решения с учетом накопленного международного опыта.

Ключевые слова: пенсионная реформа, накопительная система, детенизация заработной платы, налоговая нагрузка, единый социальный взнос.

Pokhylko S. V.

Sumy State University

PROBLEMS AND PROSPECTS FOR PENSION REFORM IN UKRAINE'S PATH TO EUROPEAN INTEGRATION

Summary

Condition of operation and reformation of pension reform in Ukraine is analyzed. Problems in areas of reformation are defined. Ways of their solution are suggested, considering accumulated international experience.

Key words: pension reform, storage system, unshadowing of wages, tax burden, unified social tax.

УДК 336.1

Сидорчук А. А.

Тернопільський національний економічний університет

СУТЬ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДЕРЖАВНОГО СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Досліджено теоретичні питання формування фінансових ресурсів державного соціального страхування. Запропоновано інструменти формування та методи використання фінансових ресурсів державного соціального страхування. Окреслено склад та структуру фінансових ресурсів державного соціального страхування.

Ключові слова: фінансові ресурси, державне соціальне страхування, інструменти, методи, класифікація.

Постановка проблеми. Посилення уваги до проблем соціального страхування в Україні обумовлено активним його використанням, як елементу соціального захисту населення, а також зміною концептуальних підходів до сутності фінансових ресурсів державного соціального страхування. Розгляд цього явища в сучасних умовах визначається світовими тенденціями до збільшення обсягів державних фінансів, зміною співвідношення між бюджетними коштами та коштами державних цільових фондів на користь перших у забезпеченні зростаючих соціальних потреб населення. Набуваючи все більшої ваги, ці аспекти визначатимуть характер політики держав у сфері соціального страхування, наповнюючи його не формальним, а реальним фінансовим змістом.

Такі трансформації ведуть до виникнення перерозподільних відносин у державних фінансах,

коли значні кошти на потреби соціального страхування спрямовуються з державного бюджету, що видозмінює суть та погіршує фінансовий стан державних соціальних фондів. З огляду на це, одним з актуальних питань на сучасному етапі, є підвищення стійкості фінансових ресурсів державного соціального страхування, формування яких має базуватись переважно на власних джерелах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика державних фінансів загалом і фінансових ресурсів соціального страхування населення зокрема, привертає увагу багатьох вчених. Вагомий внесок у формування теоретичних засад соціального страхування зробили такі зарубіжні науковці, як У. Беверідж, О. фон Бісмарк, Р. Ноузік, Дж. Ролз й ін. Серед українських дослідників варто назвати В. Л. Андрущенко, О. Д. Василика, А. М. Гриненка, О. Є. Губаря, О. П. Кири-

ленко, І. І. Кичко, Т. Д. Косова, О. В. Лавриненко, Б. О. Надточія, М. П. Шаварину, Н. В. Шаманська, С. І. Юрія та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значний інтерес з боку економістів, питання збалансування фінансових ресурсів соціального страхування потребує більш повного та всебічного висвітлення. Це підтверджує практика їх формування за рахунок як страхових внесків, так і коштів державного бюджету, що свідчить про відсутність належної теоретичної обґрунтованості фінансової бази державного соціального страхування та унеможлиблює розробку довгострокової фінансової політики у цій сфері.

Мета статті. Мета публікації полягає в обґрунтуванні теоретичних аспектів руху фінансових ресурсів державного соціального страхування в Україні й побудові коефіцієнтів, що покликані оцінити їх збалансованість.

Виклад основного матеріалу. Розвиток соціального страхування у будь-якій країні – це створення та функціонування страхових колективних фондів, діяльність яких охоплює зайняте у суспільному виробництві населення (континентальна модель) і з певних причин, незайняте населення (англосаксонська модель соціального захисту). Формування і використання коштів таких фондів є прерогативою держави, що чітко нею регламентується та пов'язано з розподілом і перерозподілом вартості в економіці.

Такі процеси обов'язково супроводжуються рухом грошових коштів, які набувають форми фінансових ресурсів. Тому джерелом їх утворення для всіх суб'єктів фінансових відносин (у тому числі держави) є валовий внутрішній продукт. Саме його величина визначає можливості задоволення суспільних потреб, у тому числі держави – на соціальний захист населення. Наявні теоретичні доробки свідчать про однотайність підходів до з'ясування суті фінансових ресурсів держави, тобто вчені здебільшого розглядають фінансові ресурси держави як грошові фонди, що утворюються у процесі розподілу, перерозподілу і використання

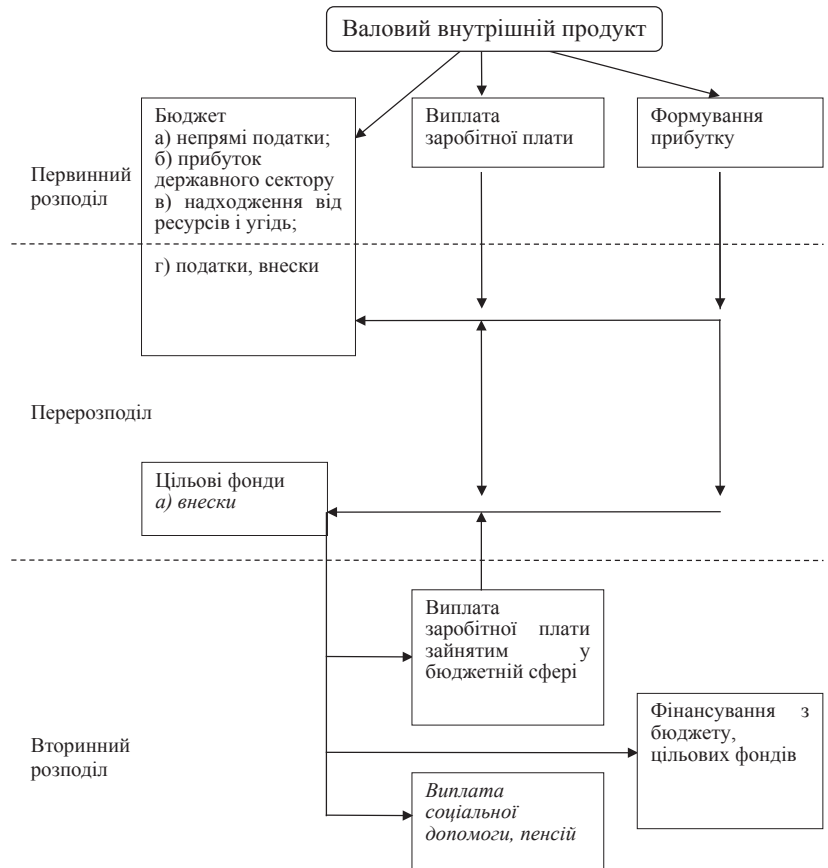

Рис. 2. Механізм дії розподільчої функції фінансів

Складено автором на основі джерела [1, с. 7; 2, с. 117; 3, с. 8; 4, с. 53; 5, с. 147]

ВВП. Вони є матеріальним втіленням фінансових відносин у суспільстві.

На рис. 1. представимо структуру фінансових ресурсів держави.

З метою дослідження утворення фінансових ресурсів держави загалом й соціального страхування зокрема, розглянемо реалізацію фінансами розподільчої функції. Механізм дії такої функції охоплює кілька стадій:

- первинний розподіл;
- перерозподіл;
- вторинний розподіл (як другий етап перерозподілу).

На стадії первинного розподілу відбувається розподіл доданої вартості й формування первинних доходів суб'єктів, зайнятих у створенні ВВП. Щодо держави, то такими первинними доходами стають прибуток державного сектору, непрямі податки і надходження від ресурсів та угідь. На стадії перерозподілу створюються і використовуються державні централізовані фонди, до яких належить бюджет та цільові фонди.

Ця стадія охоплює етапи вилучення частини доходів у населення та суб'єктів господарювання через використання такого інструменту, як податки і збори, та формування на цій основі централізованих фондів. Таким чином у держави утворюються вторинні доходи. Другий етап первинного розподілу ВВП – використання централізованих фондів на визначені цілі – в окремих суб'єктів фінансових відносин можуть формуватись як первинні (заробітна плата осіб, зайнятих

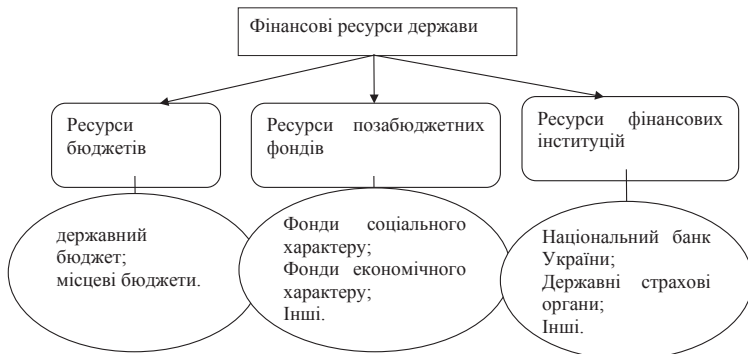

Рис. 1. Склад фінансових ресурсів держави

Складено автором на основі джерел [1, с. 7; 2, с. 117; 3, с. 8; 4, с. 53; 5, с. 147]

у бюджетній сфері), так і вторинні доходи (виплати та різні види допомоги фізичним особам, фінансування господарської діяльності юридичних осіб).

Механізм дії розподільчої функції фінансів показано на рис. 2, де курсивом виділено ту частину ресурсів держави, яка має безпосереднє відношення до функціонування фінансів соціального страхування в цілому та до їх матеріального вираження – фінансових ресурсів соціального страхування. Таким чином, за сутністю, фінанси соціального страхування, відображають ту частину загальної сукупності фінансових відносин в суспільстві, пов'язану із перерозподілом ВВП з метою створення державних цільових фондів соціального призначення. Процес перерозподілу ВВП за допомогою фінансів соціального страхування супроводжується відповідним рухом грошових коштів, що набувають форм страхових внесків, пенсійних виплат, соціальних допомог тощо.

Враховуючи методологічні підходи С. І. Юрія та В. М. Федосова, припускаємо, що протилежною категорією сутності фінансів соціального страхування виступає їх явище. За явищем, фінанси соціального страхування, за умови відповідного нормативно-правового забезпечення, набувають матеріального вираженням у русі розподіленої вартості ВВП через грошові потоки суб'єктів фінансових відносин у формі конкретних видів страхових внесків, видатків державних цільових фондів тощо. Отже, фінанси соціального страхування як явище, це грошові потоки платників страхових внесків, державних цільових фондів які такі внески акумулюють і використовують, та отримувачів різних видів соціальних допомог.

За змістом фінанси соціального страхування показують кінцеву мету розподільних відносин – формування і використання фондів грошових коштів, відповідно створених державою для виконання своєї соціальної функції. Такі грошові фонди створюються у централізованому порядку та їм притаманні наступні ознаки: законодавче та нормативно-правове забезпечення процесів формування та використання грошових коштів фондів; цільовий характер коштів кожного із фондів; обов'язковість участі працездатного зайнятого населення у формуванні ресурсів фондів. Таким чином, цільові грошові фонди є матеріальним

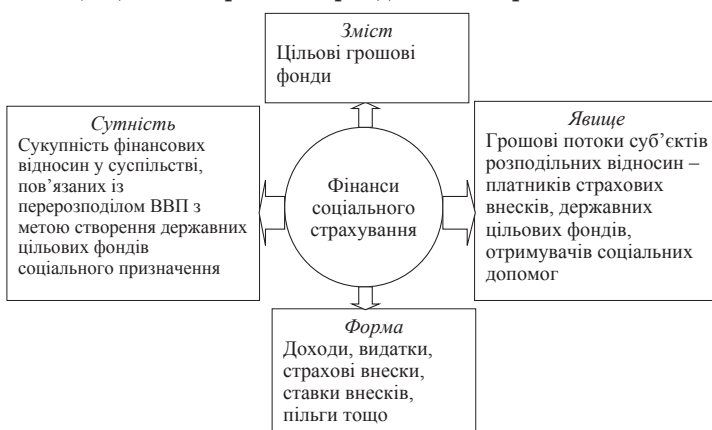

Рис. 3. Взаємозв'язок та відмінності між категоріями фінансів соціального страхування

Складено автором на основі джерела [5, с. 19, 21]

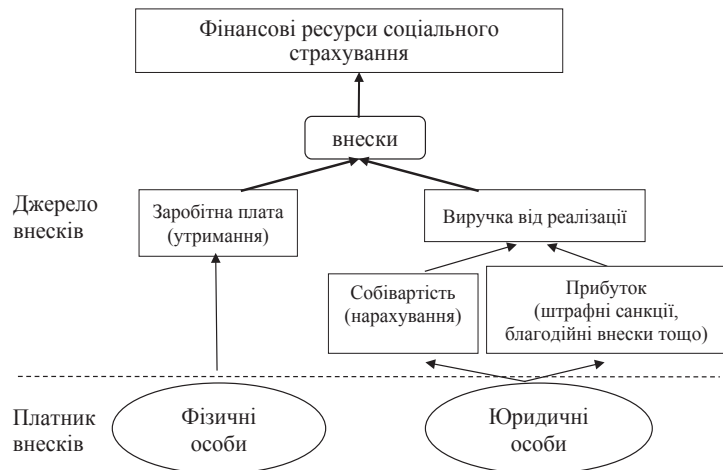

Рис. 4. Джерела, платники страхових внесків та формування фінансових ресурсів соціального страхування

Складено автором на основі джерел [2, с. 125; 4, с. 54]

змістом фінансів соціального страхування. Протилежною категорією змісту є форма фінансів соціального страхування. У даному випадку таким формами виступають доходи, видатки цільових грошових фондів, страхові внески, їх ставки, пільги по сплаті тощо. Тобто, це ті елементи, які характеризують рух у фондах грошових коштів.

Взаємозв'язок та відмінності між цими категоріями фінансів соціального страхування представлено на рис. 3.

Як відмічають С. І. Юрій та В. М. Федосов, між формою та змістом «...простежуються тісний взаємозв'язок та суперечності, визначені особливостями дії закону єдності і боротьби протилежностей. Одночасно зміст і форма фінансів обумовлені їх сутністю і явищем...» [5, с. 191].

Як видно з рис. 2 та рис. 3, формування фінансових ресурсів соціального страхування має певну особливість, яка полягає у тому, що воно здійснюється шляхом використання такого інструменту, як внески (відрахування). Що стосується суті такого виду обов'язкового платежу, то слід вказати, що його головною особливістю визначено насамперед цільове призначення. Інакше кажучи, ці внески надходять у спеціально визначені і створені для цього фонди, їх використовувати не за призначенням не дозволяється, а змінити цільове призначення можна тільки у законодавчому порядку. Відрахування й внески доцільно розглядати як своєрідні цільові податки [4, с. 137].

Джерелом сплати внесків на соціальне страхування стають різні форми доходу: заробітна плата для найманих осіб (з якої ці внески утримуються) та виручка від реалізації продукції юридичних осіб (на яку внески нараховуються), зокрема така її частина, як собівартість (рис. 4).

Як видно з рис. 2 та рис. 4, формування фінансових ресурсів соціального страхування відбувається на стадії перерозподілу ВВП шляхом оподаткування фізичних і юридичних осіб таким видом обов'язкових платежів, як внески (або відрахування); використання таких ресурсів відбувається на стадії вторинного розподілу ВВП шляхом здійснення виплат різних видів соціальної допомоги, пенсії тощо фізичним особам, які їх потребують.

У табл. 1. показано інструменти формування й методи використання фінан-

сових ресурсів сфери державних фінансів (у тому числі соціального страхування).

Таблиця 1
Інструменти формування та методи використання фінансових ресурсів держави

Сфера державних фінансів	Інструмент формування	Методи використання
Бюджетна система	Податки, відрахування збори, внески, плати	Фінансування, кредитування, інвестування
Державні цільові фонди	Внески, збори	Фінансування, інвестування
Державний кредит	Податки, позики	Фінансування, кредитування, інвестування

Складено на основі джерел [1, с. 7; 2, с. 117; 3, с. 8; 4, с. 53; 5, с. 147]

Тобто, фінансові ресурси державного соціального страхування формуються лише шляхом використання таких інструментів, як внески (відрахування), тоді як формування бюджетів передбачає застосування цілої низки обов'язкових платежів (податків, відрахувань та ін.). Державний кредит, як сфера фінансової системи, акумулює свої фінансові ресурси як методом податкових, так і методом позикових фінансів. Це дає нам підстави стверджувати, що соціальне страхування, порівняно з іншими сферами державних фінансів, має менші можливості у формуванні своїх ресурсів.

Щодо методів використання фінансових ресурсів, то для бюджетів та державного кредиту характерним є забезпечення своїх потреб на засадах безповоротного, безвідплатного, безстрокового виділення коштів (фінансування) або на цілком протилежних умовах – поверненості, платності, строкості (кредитування чи інвестування). Основним методом використання фінансових ресурсів соціального страхування є фінансування. Інвестувати свої кошти державні цільові фонди мають право лише в окремих випадках, згідно з чинним законодавством.

Таким чином, фінансові ресурси соціального страхування ми розуміємо як кошти, що утворюються на стадії перерозподілу ВВП шляхом застосування такого важеля фінансового механізму, як соціальний страховий внесок, та використовуються на стадії вторинного розподілу ВВП методом

фінансування (рідше – інвестування) у такій ланці фінансової системи, як державні цільові фонди.

Структура фінансових ресурсів соціального страхування показана на рис. 5. Ресурси, що формуються за рахунок власних та прирівняних до них коштів, є внутрішніми фінансовими ресурсами соціального страхування, а ті ресурси, які мобілізуються з інших джерел, – зовнішніми ресурсами, отриманими за перерозподілом.

Як уже зазначалось вище, фінансові ресурси соціального страхування не зараховуються до державного бюджету, а їх витрачання відбувається винятково за цільовим призначенням. Такі спільні риси мають усі фонди. Проте, кожен з них створений з конкретною метою і призначений для фінансування лише тих програм, які передбачені відповідним законом.

У контексті розгляду питання про фінансові ресурси будь-якого суб'єкту фінансових відносин (у тому числі держави) доцільно здійснити оцінювання їх фінансової збалансованості, тобто досягти такого стану розподілу і використання, який забезпечить незалежність цього суб'єкту від зовнішніх джерел фінансування [11, с. 82]. Такий стан характеризується (визначається) платоспроможністю, тобто здатністю своєчасно погашати свої платіжні зобов'язання [12, с. 116].

Інакше кажучи, фінансова збалансованість системи державного соціального страхування відображатиме такий стан, коли сформовані фінансові ресурси державних цільових фондів забезпечують, з одного боку, незалежність від зовнішніх джерел фінансування (коштів бюджетної системи), а з іншого – здатність погашати взяті зобов'язання.

У табл. 2 вміщено показники, які оцінюють фінансову збалансованість системи соціального страхування загалом й її окремих видів. Такими коефіцієнтами, на наш погляд, є: коефіцієнт забезпеченості внутрішніми фінансовими ресурсами, коефіцієнт співвідношення зовнішніх і внутрішніх фінансових ресурсів державного соціального страхування, та коефіцієнт їх автономії. Перший та другий коефіцієнт доцільно використовувати для аналізу стану фінансових ресурсів на макrorівні – головних управлінь державних цільових фондів, а третій – на регіональному рівні їхніх обласних управлінь.

Враховуючи поділ фінансових ресурсів державного соціального страхування на внутрішні та зовнішні, доцільно визначити показник, який харак-

теризуватиме ступінь незалежності цих ресурсів від зовнішніх джерел фінансування. Таким показником, на нашу думку, є коефіцієнт забезпеченості внутрішніми фінансовими ресурсами того чи іншого виду соціального страхування (Кзв). Взнявши за основу вихідні положення аналізу фінансової стійкості підприємств і розроблені методики оцінювання цієї стійкості, визначений коефіцієнт Кзв подамо такою формулою:

$$K_{зв} = \frac{ВФР}{\sum ФР}, \quad (1)$$

де ВФР – загальна величина внутрішніх фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування; $\sum ФР$ – загальна величина фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування.

Цей показник – коефіцієнт Кзв – характеризує наявність внутріш-

Рис. 5. Структура внутрішніх та зовнішніх фінансових ресурсів соціального страхування

Складено автором на основі джерела [6; 10]

Показники фінансової стійкості соціального страхування

Назва коефіцієнта	Формула розрахунку	Економічна інтерпретація
Коефіцієнт забезпеченості внутрішніми фінансовими ресурсами	$K_{зв} = \frac{ВФР}{\sum ФР}$, де ВФР – загальна величина внутрішніх фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування; $\sum ФР$ – загальна величина фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування	Характеризує наявність внутрішніх фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення поточної діяльності цільового фонду держави, який управляє окремим видом соціального страхування. Чим вищий показник, тим кращий фінансовий стан соціального страхування і тим більше у нього можливостей у проведенні своєї незалежної фінансової політики.
Коефіцієнт співвідношення зовнішніх та внутрішніх фінансових ресурсів соціального страхування	$K_c = \frac{ЗФР}{ВФР}$, де ЗФР – фінансові ресурси державних цільових фондів, отримані із зовнішніх джерел; ВФР – загальна величина внутрішніх фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування	Характеризує кількість отриманих з державного бюджету ресурсів, яку цільовий фонд залучає на 1 грн. внутрішніх. Зростання коефіцієнта K_c свідчить про залежність цільових фондів від зовнішніх джерел фінансування та про втрату фінансової стійкості.
Коефіцієнт регіональної автономії фінансових ресурсів соціального страхування	$K_a = \frac{ВФР}{ФРв}$, де ВФР – загальна величина внутрішніх фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування; ФРв – загальна величина використаних фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування	Характеризує частку витратків, яка фінансується винятково за рахунок внутрішніх фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування на регіональному рівні. Чим вищий коефіцієнт тим більший ступінь фінансової незалежності (автономії) окремого виду соціального страхування в досліджуваному регіоні.

ніх фінансових ресурсів, необхідних для забезпечення поточної діяльності цільового фонду держави, який управляє окремим видом соціального страхування. Теоретично обґрунтоване значення показника навряд чи може бути визначене. Припускаємо, що чим він вищий, тим кращий фінансовий стан соціального страхування тим більше у нього можливостей у проведенні своєї незалежної фінансової політики. Коли $K_{зв} = 1$, поточні зобов'язання цільових фондів фінансуються винятково за рахунок внутрішніх фінансових ресурсів.

Це один показник – коефіцієнт співвідношення зовнішніх та внутрішніх фінансових ресурсів державного соціального страхування – характеризує кількість отриманих з державного бюджету ресурсів, яку цільовий фонд залучає на 1 грн. внутрішніх (K_c):

$$K_c = \frac{ЗФР}{ВФР}, \quad (2)$$

де ЗФР – фінансові ресурси державних цільових фондів, отримані із зовнішніх джерел;

ВФР – загальна величина внутрішніх фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування.

Зростання коефіцієнту K_c свідчатиме про залежність цільових фондів від зовнішніх джерел фінансування, втрату платоспроможності. Причинами неплатоспроможності (втрати фінансової стійкості) фондів соціального страхування можуть бути:

- невиконання плану надходжень страхових внесків і здійснення витрат;
- неефективна політика управління коштами соціального страхування (підвищення/зниження виплат при незмінності доходів; скорочення/підвищення доходів при незмінності виплат та ін.);
- зниження платоспроможності (скорочення доходів) платників страхових зборів через загальний спад економіки країни;
- високий рівень оподаткування страховими внесками, що зумовлює «тіньовий» оборот заробітної плати.

Необхідність у ще одному, третьому коефіцієнті, який оцінює фінансовий стан соціального страхування на регіональному рівні, зумовлена існу-

ванням областей-донорів та областей-реципієнтів у формуванні та використанні коштів соціального страхування в Україні. Тому, якщо фінансові ресурси окремого державного цільового фонду є збалансованими на макрорівні – і, відповідно, коефіцієнт забезпеченості внутрішніми фінансовими ресурсами буде на високому рівні – існуватимуть регіональні відмінності, коли окремі області акумулюють коштів більше ніж свої потреби (витатки) та їх фінансовий стан є вищим ніж загальнодержавний, і навпаки. Виникає проблема у дослідженні цих регіональних особливостей, яку покликаний вирішити коефіцієнт регіональної автономії фінансових ресурсів державного соціального страхування.

Даний коефіцієнт визначається методом ділення обсягу внутрішніх фінансових ресурсів державного соціального страхування на загальний обсяг витратків за окремим видом соціального страхування (K_a):

$$K_a = \frac{ВФР}{ФРв}, \quad (3)$$

де ВФР – загальна величина внутрішніх фінансових ресурсів окремого виду соціального страхування;

ФРв – обсяг використаних коштів окремого виду соціального страхування.

Ка вказує на частку внутрішніх фінансових ресурсів державного соціального страхування у витатках окремого виду соціального страхування, зокрема якщо K_a дорівнюватиме 1, то витатки соціального страхування фінансуються винятково за рахунок внутрішніх ресурсів. Як і з $K_{зв}$, теоретично можливе значення коефіцієнту K_a визначити складно. Припускаємо, що чим він вищий, тим вищий ступінь фінансової незалежності соціального страхування. Якщо коефіцієнт K_a буде більший від 1, то це свідчатиме, що внутрішні фінансові ресурси державного соціального страхування акумулюються в обсягах, які перевищують потреби цього виду соціального страхування. Якщо у перспективі, на загальнодержавному рівні, $K_a \geq 1$, то ми матимемо підстави вести мову про необхідність зниження ставок страхових внесків, оскільки фактичні обсяги ресурсів, які вони забезпечують, перевищують потребу в коштах.

Висновки і пропозиції. Таким чином, під фінансовими ресурсами державного соціального страхування ми розуміємо кошти, що утворюються на стадії перерозподілу ВВП шляхом застосування такого важеля фінансового механізму, як соціальний страховий внесок, та використовуються на стадії вторинного розподілу ВВП методом фінансування (рідше – інвестування) у такій ланці фінансової системи, як державні цільові фонди. Розроблені нами показники: коефіцієнт забезпеченості внутрішніми фінансовими ресурсами,

коефіцієнт співвідношення зовнішніх і внутрішніх фінансових ресурсів державного соціального страхування, та коефіцієнт їх автономії дозволяють оцінити фінансову збалансованість системи державного соціального страхування загалом та її окремих видів зокрема.

Дослідження діючої практики руху фінансових ресурсів державного соціального страхування через призму запропонованих нами показників відкриває перспективи майбутніх досліджень у цьому напрямку фінансової науки.

Список літератури:

1. Злепко Н. П. Фінанси : курс лекцій / Н. П. Злепко, С. П. Крамарчук. – Тернопіль : ТНЕУ, 2007. – 114 с.
2. Общая теория финансов: Учебник / [Л. А. Дробозина, Ю. Н. Константинова, Л. П. Окунева и др.] ; под ред. Л. А. Дробозиной. – Москва : Банки и биржи, ЮНИТИ, 1995. – 256 с.
3. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія) : навч. посіб. / В. М. Опарін. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – Київ: КНЕУ, 2002. – 240 с.
4. Фінанси : вишкіл студії : навч. посіб. / [С. І. Юрій, Й. М. Бескид, М. М. Трипак та ін.] ; за ред. Юрія С. І. – Тернопіль: Карт-бланш, 2002. – 357 с.
5. Фінанси: підруч. / [С. І. Юрій, В. М. Федосов, Л. М. Алексеєнко та ін.] ; за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. – Київ: Знання, 2008. – 611 с.
6. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09 липня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 49–51. – Ст. 376.
7. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності: Закон України від 23 вересня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46–47. – Ст. 403.
8. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням: Закон України від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 14. – Ст. 71.
9. Про загальнообов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 22. – Ст. 171.
10. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08 липня 2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 61. – Ст. 2108.
11. Федорович Р. В. Фінансовий аналіз : навч.-метод. посіб. / Р. В. Федорович, О. М. Загородна, В. М. Серединська. – Тернопіль : ТАНГ, 2001. – 149 с.
12. Ван Хорн Дж.К. Основы управления финансами / Дж.К. Ван Хорн ; [пер. с англ.]. – Москва: Финансы и статистика, 1999. – 799 с.

Сидорчук А. А.

Тернопольський національний економічний університет

СУТЬ ФИНАНСОВЫХ РЕСУРСОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО СОЦИАЛЬНОГО СТРАХОВАНИЯ

Резюме

Исследованы теоретические вопросы формирования финансовых ресурсов государственного социального страхования. Предложены инструменты формирования и методы использования финансовых ресурсов государственного социального страхования. Определены состав и структура финансовых ресурсов государственного социального страхования.

Ключевые слова: финансовые ресурсы, государственное социальное страхование, инструменты, методы, классификация.

Sydorchuk A. A.

Ternopil National Economic University

GIST OF FINANCIAL RESOURCES OF THE STATE SOCIAL SECURITY

Summary

The theoretical question of forming the financial resources of the state social insurance. A forming tools and techniques of financial resources of the state social insurance. Outlines the composition and structure of the financial resources of the state social insurance.

Key words: financial resources, social insurance, tools, methods, classification.